

በኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ የሲዳማ በክልልነት የመደራጀት ጥያቄ ሕዝብ ውሳኔ ለምርጫ አስፈጻሚነት የተመለሱ አስፈጻሚዎች ኃላፊነት፣ ተግባር፣ ግዴታዎች እና የተከለከሉ ተግባራት

1. በየደረጃው የሚደራጁ የምርጫ አስፈጻሚዎች በምርጫ ሕጉና በምርጫ አስፈጻሚዎች አደረጃጀትና ስነምግባር መመሪያው መሠረት እንዲሁም ተቀባይነት ባላቸው አለም አቀፍ የስነምግባር መርሆችና ቦርዱ በሚያወጣው የሥራ መመሪያ ተመርተው ግልፅ አሠራር በማስፈን ዴሞክራሲያዊ፣ ፍትሃዊና ነፃ ምርጫ በገለልተኝነትና ማካሄድ ይጠበቅባቸዋል።
2. ሕዝብ ውሳኔው የሚሳተፉ መራጮችን በግልፅነት፣ ገለልተኛ በሆነ አሰራር፣ በህጉ መሠረት ብቻ ለመገልገል ዝግጁ መሆንና ሕዝብ ውሳኔውንም በገለልተኛነት ማስፈፀም አለባቸው።
3. የምርጫ ህጉን፣ ቦርዱ የሚያወጣውን ደንብና መመሪያ በአግባቡ በመረዳት ሕዝብ ውሳኔው በህግ መሰረት እንዲከናወን ያላሰለሰ ጥረት ማድረግ እንዲሁም በምርጫው የሚሳተፍ መራጭ፣ የሕዝብ ወኪል፣ ጋዜጠኛና ታዛቢ ህጉን በማክበር ሥራውን ማከናወን የሚያስችለውን በቂ ግንዛቤ እንዲያገኝ ማድረግ፣ ህገወጥ ድርጊትን መከላከልና ማስቆም አለባቸው።
4. በኃላፊነቱ ወይም በሥራው ምክንያት ያወቁትን ማንኛውንም ሚስጢራዊ ጉዳይ ወይም በእጃቸው የገባን መረጃ ለማይመለከተው ሰው አሳልፈው መስጠት የለባቸውም፤ እንዲሁም በቦርዱ ይፋ ያልተደረገን ማንኛውንም መረጃ፣ ውሳኔ ወይም ሌላ የምርጫ ጉዳይ በቦርዱ ይፋ እስከሚደረግ ድረስ በሚስጥር መያዝ አለባቸው።
5. ሕዝብ ውሳኔውን አስመልክቶ የሚቀርብ ህጋዊና ተገቢ የመረጃ እና የአገልግሎት ጥያቄ በአግባቡ እና በትህትና ተቀብሎ ማስተናገድ፣ እንዲሁም በኢትዮጵያ የምርጫ ህግ እና የመረጃ ነፃነትና የመገናኛ ብዙኃን አዋጆች መሠረት አግባብነት ያቸውን መረጃዎች ተደራሽ ማድረግ አለባቸው።
6. በሕዝብ ውሳኔው የጊዜ ሰሌዳና በአፈፃፀም መመሪያው መሠረት በምርጫ ፅሕፈት ቤት በወቅቱ በመገኘት ቀልጣፋ አገልግሎት መስጠት፣ እንዲሁም የቅሬታ ወይም አቤቱታ ማስተናገጃ ስርዓት መዘርጋቱን ማረጋገጥና ለሚቀርብላቸው አቤቱታዎች አፋጣኝ ምላሽ መስጠት ወይም የሚቀርቡ አስተያየቶችን ተቀብሎ እንደአግባብነቱ በሥራ ላይ ማዋል።
7. በምርጫው ለሚሳተፍ መራጭ፣ የሕዝብ ወኪል፣ ጋዜጠኛና ታዛቢ የሚሰጡትን ማንኛውንም አገልግሎት ያለመድልዎ ማከናወን ይኖርባቸዋል።
8. ለማንኛውም ሰው በሚሰጡት መረጃ ወይም ውሳኔ ሀቀኛ መሆን፣ እንዲሁም ያልተጣሩ ወይም ሀሰት የሆኑ መረጃዎችን ለማንም አለመስጠትና እውነት አስመስሎ ማቅረብ የለባቸውም።
9. የምርጫ ህጉንና መመሪያዎችን አስቀድሞ በመገንዘብና በተግባር በመተርጎም ለሌሎች አርአያ መሆን፣ እንዲሁም በሥራ እንቅስቃሴያቸው በራስ መተማመንና የሕዝብ ውሳኔ ማስፈፀም ሥራቸውን በአርአያነት መወጣት አለባቸው።
10. መራጩን ሕዝብ፣ የሕዝብ ወኪል፣ ጋዜጠኛና የፀጥታ አስከባሪዎችን በጨዋነትና በቅንነት ማስተናገድ፣ እንዲሁም የተለየ ድጋፍ የሚጠይቁ ማለትም የአካል ጉዳተኞች፣ ማንበብና መፃፍ የማይችሉ፣ ነፍሰ ጡርና የሚያጠቡ እናቶች፣ እንዲሁም አረጋውያንን ጨምሮ መራጮች ሕጋዊ መብታቸውን ለመገልገል የሚያመቻቸውን ተገቢ ቅድሚያ ወይም አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ ይኖርባቸዋል።
11. የተረከቡትን የምርጫ ሰነድና የምርጫ ቁሳቁስ በታማኝነትና በጥንቃቄ በመጠበቅ፣ እሽግ ሰነዶችን ታዛቢዎች በሌሉበት ያለጊዜው አለመክፈትና በአግባቡ በሥራ ላይ ማዋል፣ እንዲሁም የሚጠበቅባቸውን የመተማመኛ ወይም የርክክብ ቅፅ መሙላትና መፈረም አለባቸው።
12. ከሙስናና ብልሹ አሠራር የፀዱ መሆን፣ እንዲሁም በሕዝብ ውሳኔው ከሚሳተፍ ማንኛውም አካል ወይም ሰው ምንም አይነት ስጦታ ወይም ውለታ መቀበል የለባቸውም።

13. ከሕዝብ ውሳኔ አስፈጻሚነታቸው ጋር ተያይዞ ወደ ጥቅም ግጭት ሊያመራ የሚችል ማንኛውም ግንኙነት ውስጥ አለመግባት፤ ይህ ከሆነም ማሳወቅና ራሳቸውን ማግለል፤ እንዲሁም ይህንን የጥቅም ግጭት ሳይገልጹ የተወሰነ ውሳኔ እንደገና እንዲታይ ማድረግ አለባቸው።
14. ማንኛውም የስነ ምግባር ድንጋጌዎችን ተላልፈው የተገኙ ወይም ስነምግባር ያጎደሉ የምርጫ አስፈጻሚዎች በምርጫ ሕግና በመመሪያው መሠረት እንደሁኔታው ከአስፈጻሚነት ሊወገዱ፤ የዲሲፕሊን እርምጃ ሊወሰዱባቸው፤ አሊያም በምርጫ ህጉ ወይም በወንጀል ህግ መሠረት ሊጠየቁ ይችላሉ።